

2021-05-12

Vår ref: Nanna Bergendahl

Dnr: M2021/00207

m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:

m.rattsekreteriatet@regeringskansliet.se

linn.akesson@regeringskansliet.se

SVAR PÅ REMISS – ORDNING OCH REDA PÅ AVFALLET

Renovakoncernen är Västsveriges ledande miljöföretag inom avfall och återvinning. Vårt uppdrag är att tillsammans med våra ägarkommuner ta ett långsiktigt ansvar när det gäller avfall och återvinning. Vi ska leverera affärsmässig samhällsnytta och aktivt medverka till en hållbar utveckling i vår ägarregion. Renova tackar för möjligheten att lämna synpunkter på remissen från Miljödepartementet angående ”Promemoria för Ordning och reda på avfallet”.

Renovas tillstyrkanden och synpunkter

Renova ställer sig bakom och instämmer till fullo i behovet av kraftfulla åtgärder mot avfallsbrottslighet och annan oseriös avfallshantering men vill samtidigt poängtera att effektiva tillsynsåtgärder också är viktiga vid källan där avfallet uppstår.

Bolaget anser att en del de föreslagna åtgärderna såsom exempelvis att tillsynsmyndigheten skyndsamt ska anmäla överträdelser inte är tillräckligt handlingskraftiga och har svårt att se att de skulle ge någon skillnad när det gäller företag som aktivt vill åsidosätta lagar och regler. Problemet idag är ju inte att tillsynsmyndigheterna inte anmäler skyndsamt utan snarare att lagstiftningen har så svårt att döma oseriösa företag/personer för olika miljöbrott samt att vägen fram till ett eventuellt åtal normalt tar orimligt lång tid.

Renova anser dock att förslagen med att ekonomisk säkerhet även för anmälningspliktiga verksamheter samt sanktionering mot att lämna avfall till någon som saknar giltiga

anmälningar/tillstånd kan vara en väg att gå för att förhindra att organiserad brottslighet bedrivs inom avfallshanteringen.

Många kommuner har få objekt inom sin tillsyn där det skulle kunna bli aktuellt med ekonomisk säkerhet så Renova föreslår att den ekonomiska säkerheten för anmälningspliktiga verksamheter i stället bör fastställas hos Länsstyrelserna. Renova vill också poängtera, när det gäller giltiga anmälningar/tillstånd att många av dessa beslut idag kan vara otydliga i sitt innehåll kring vad som egentligen får hanteras på en mottagningsanläggning. En insats bör därför göras för att detta förtydligas i nya tillstånd/anmälningar om sanktioneringen ska bli en effektiv åtgärd.

Renova har inga synpunkter på förslaget om att anmälan av avfallsbehandling ska innehålla uppgifter om de mängder avfall som ska lagras före och efter behandling. Bolagets bild är att detta redan idag finns med i de flesta tillstånd och samma sak borde således även för anmälningar till kommunen.

En viktig fråga för remissens tydlighet är begreppet ”icke förorenad jord” som används i stor utsträckning, till och med när man pratar olika provningsnivåer, trots att någon tydlig definition på vad som avses med själva begreppet saknas. Ett försök att definiera ”icke förorenad jord” görs med hänvisning till förarbeten och propositioner men leder bara till ännu mer otydlighet. Det nämns att *”Ett minimikrav är att materialet inte klassas som farligt avfall enligt bilaga 3 till avfallsdirektivet”*. Många avfall med dessa, ibland mycket höga föroreningsnivåer, deponeras idag i avancerat uppbyggda deponiceller klassade för att ta emot så kallat icke farligt avfall. Deponier för icke farligt avfall är, beroende mängd som avses deponeras årligen, A- eller B-anläggningar enligt miljöprovningsförordningen. Förslaget i remissen, om man drar det till sin spets, skulle om definition inte förtydligas, kunna innebära att avfall som idag är så kraftigt förorenat av olika ämnen att det egentligen behöver deponeras (eller behandlas) i stället helt fritt kan användas som återfyllnad längs en lång väg utan något som helst krav på tillstånd eller anmälningar. Detta skulle kunna få stora konsekvenser både för miljön och för tillsynsmyndigheternas kontroll samt ge vidöppna dörrar för oseriösa aktörer med tvivelaktig agenda. Om målet med remissen är att få ”Ordning och reda på avfallet” så skulle

denna brist på definition, enligt Renovas mening, kunna riskera att skapa det helt motsatta.

Renova avstyrker vidare förslagen som avser fasta tidsbegränsningar för lagring som en del av att samla in avfall med hänvisning till att det inte går att sätta en tydlig tidsgräns för när en avsättning av ett material kan uppkomma och om det skulle kunna innebära att avfallet kan återvinnas i stället för att deponeras så borde det vara en mer rätt väg att gå. Däremot så behöver naturligtvis avfallsinnehavaren kunna dela med sig om en plan till tillsynsmyndigheten för hur avfallet avses behandlas och avsättas.

Renova har vidare svårt att se logiken när det gäller förslaget om att sten och jord får mekaniskt bearbetas upp till 30 000 ton inom ramen för anmälningsplikt medan det för övrigt avfall är den tidigare gränsen om 10 000 ton som fortsatt föreslås gälla. Andra rena avfallsfraktioner såsom ris, trä eller wellpapp borde det väl rimligt också kunna ingå i denna större föreslagna mängd på 30 000 ton. Mängden måste ju rimligtvis sättas ur störningssynpunkt, eftersom det gäller miljöfarlig verksamhet, och då borde mekanisk bearbetning av jord och sten ge upphov till minst lika stor störning som ris och trä.

Dessutom vill Renova tillägga att det är viktigt att reglerna harmoniserar och är samma för hela branschen. Det gäller både för mekanisk bearbetning enligt ovan likväl som kraven på inertdeponier gentemot olika anläggningsändamål eller fri användning av ”icke förorenad jord” som föreslås i remissen. Många inertdeponier har idag så tuffa krav på sig att många avfallslämnare backar och i stället söker en ”enklare” avfallsmottagare för sina schaktmassor. En anläggning som inte är en inertdeponi, trots att en inertdeponi kanske innebär en mer lämplig och säker hantering av vissa förorenade massor. Det är därför viktigt när man gör försök att förenkla i vissa led såsom för ”icke-förorenade massor” i denna remiss att man även ha med sig hur det slår tillbaka på andra liknande verksamheter som också jobbar för en så bra avfallshantering i samhället som möjligt.

Renova vill också avslutningsvis poängtera att flera förslag i remissen kommer att innebära att mängden anmälningar till den kommunala tillsynsmyndigheten ökar. Det är således viktigt och prioriterat att det finns resurser att hantera detta så att

handläggningstiderna inte riskerar att bli längre än vad de redan idag är.

Med vänlig hälsning

Anders Åström

VD, Renova AB